

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över departementsskrift Ds 2003:5 ”Stärkt rättsskydd för barn i gränsöverskridande fall, Ju2003/2582/L2

Sverige har med rätta blivit anklagad för att inte följa Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på olovligt bortförande av barn till främmande land. På sidan 33 i Ds 2003:5 ges det JuD sken av att Sveriges efterlevnad av Haagkonventionen har varit gott. Så är det tyvärr inte. Uttalandet bygger på ett enda fall under hösten 2002 som sköttes exemplariskt. Tidigare har t ex just USA riktat ett flertal anmärkningar mot Sverige. Uttalandet måste anses vara avsedd för att dölja Sveriges bristande efterlevnad av konventionen.

På sidan 29 i första stycket ges intrycket att konventionen är avsedd att komma till rätt med problem när en icke vårdnadshavande förälder olovligen för ett barn från vårdnadshavande förälder i ett land till ett annat land. Det är en missvisande beskrivning. Haagkonventionen anger att den är avsedd för fall då en förälder olovligen för ett barn från en vårdnadshavande förälder i ett land till ett annat land, oberoende av om den bortförande föräldern har del i vårdnaden eller ej.

Sid 19, 20 §, 2. ”förordna om lämpliga åtgärder som sökanden bör vidta i syfte att barnet inte kommer till skada.” För UFR är det obegripligt att man i lagtexten förhindrar rätten att förordna om lämpliga åtgärder som svaranden bör vidta i syfte att barnet inte kommer till skada på samma sätt för sökanden. Texten bör gälla för såväl svaranden som för sökanden.

Sid 21, 24 §, 2a stycket. Texten bör kompletteras med sedvanlig text om 12 år eller motsvarande mognad.

Sid 25, 25 §, 2a stycket. Befintlig text är oklar. Det går inte att se om det är den sökande som genom sin ansökan har förorsakat kostnaden eller den svarande som genom sitt bortförande av barn har förorsakat kostnaden. UFR anser att sista meningen i 2a stycket i 25 § bör utmönstras. Man kan jämföra det med att om en person skall behöva betala kostnader för en produkt så ska den personen ha möjlighet

att avstå från produkten och i förväg veta priset på produkten. Kostnaderna bör betalas av allmänna medel.

Sid 58, 3.6.4. Rätten bör försäkra sig om att den personen som får medlingsuppdraget besitter adekvata kunskaper i psykologi, juridik och sist men inte minst viktigt goda kunskaper i den form av otillbörlig påverkan av barn som betecknas med Föräldraalienering (Parental Alienation, PA och Parental Alienation Syndrom, PAS). Även domare i rätten bör besitta kunskaper i föräldraalieneringens mekanismer.

UFR föreslår att JuD initierar utbildning av domare och medlare i föräldraalieneringens mekanismer. Okunskap i denna form av otillbörlig påverkan av barn har i många fall lett till domar till förmån för den förälder som idkar otillbörlig påverkan av barn.

Sid 59, Vite. I andra meningen sägs ”På grund av risken för förhållning får länsrätten dock endast förelägga vite om detta kan antas komma att leda till att barnet överlämnas utan onödigt dröjsmål”. Då man läser texten får man intrycket av att JuD vill i möjligaste mån göra det möjligt för den föräldern som olovligen har fört till Sverige ett barn från vårdnadshavande förälder i ett annat land att fortsätta med att undanhålla barnet. UFR anser att eftersom den bortförande föräldern genom sin gärning har visat att föräldern vill undanhålla barnet så bör länsrättens beslut om överflyttning åtföljas av vitesföreläggande. Tanken på att ett vitesföreläggande skulle fördröja överlämnandet är absurd.

UFR stöder till fullo ändringar i lagtexten som syftar till att förkorta behandlingstiden när det är fråga om olovligt bortförande av barn.

Haninge den 27 augusti 2003

UFR, Umgängesrätts Föräldrarnas Riksförening

Märt Söber

e.u.